Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 775844
Zaaknummer: 874730

Houten, 3 juni 2025

gemeente Houten

Onderwerp:
Ontwerpbegroting 2026 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Beslispunten:
1. In te stemmen met de Ontwerpbegroting 2026 van Recreatieschap Stichtse Groenlanden.
2. Een zienswijze in te dienen waarin wij ons onverminderd zorgen maken over de financiën in de toekomst van SGL.

Samenvatting
Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) is een samenwerkingsverband op het gebied van recreatie tussen de provincie Utrecht en negen gemeenten, waaronder Houten. Staatsbosbeheer (SBB) voert sinds 1 januari 2023 namens het Schap de recreatietaken uit. Dit samenwerkingsverband is belangrijk voor de regio vanwege het collectieve belang van goede recreatievoorzieningen, het solidariteitsbeginsel (recreanten recreëren verder dan de eigen gemeente) en de te behalen schaalvoordelen.
Vanuit het verleden is bekend dat de begroting van SGL voor de lange termijn – vooral voor groot onderhoud en vervangingen – niet zou volstaan. Daarom heeft SBB al het beheer en onderhoud voor de korte en lange termijn langjarig doorgerekend. Na eerst een tekort van € 800.000 te hebben gemeld, is de begroting voor 2026 nu sluitend, weliswaar met een administratieve maatregel voor 2026.
Recent heeft u ook over de Toekomstvisie een zienswijze vastgesteld. De Toekomstvisie en deze Ontwerpbegroting zijn nauw met elkaar verbonden. Immers, de financiële effecten van de Toekomstvisie zijn opgenomen in deze Ontwerpbegroting en liggen nu voor om zienswijzen in te dienen.

Aanleiding
De gemeenteraad wordt conform artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen.

Beoogd effect
Het akkoord op de Ontwerpbegroting 2026 heeft tot gevolg dat processen voor beheer, onderhoud en ontwikkeling van de recreatiegebieden in de regio Utrecht verder kunnen worden uitgevoerd. Ook kan worden gestart met het in uitvoering brengen van de Toekomstvisie. Hiermee beogen de partijen dat deze gebieden goed toegankelijk, veilig en aantrekkelijk zijn voor alle bezoekers om te recreëren en te verblijven en om van de natuur te genieten. Dit kan onder andere positieve effecten hebben op het sociaal maatschappelijke welzijn van bezoekers.

Argumenten per beslispunt
1.1 De Ontwerpbegroting 2026 betreft een sluitende begroting.
De Ontwerpbegroting 2026 van SGL (zie bijlage 1 en de aanbiedingsbrief in bijlage 2) verwoordt de uitdaging om de terreinen schoon, heel en veilig te houden, rekening houdend met de financiële kaders van de deelnemende gemeenten en de duurzame instandhouding van de terreinen. Met het oog op het ravijnjaar in 2026 hebben de gemeenten kenbaar gemaakt geen ruimte te hebben voor een verhoging van de deelnemersbijdragen. Dit terwijl in het verleden te weinig is gespaard voor groot en vervangingsonderhoud en de kosten van beheer en onderhoud zijn gestegen zonder voldoende inflatiecorrecties. Deze uitdaging vereist een zorgvuldige balans tussen kostenbeheersing enerzijds en noodzakelijke investeringen anderzijds.
In de raadsinformatiebrief van SGL, die u in mei van dit jaar ontvangen hebt, werd aangegeven dat de inpassing van het terreinbeheer model (TBM) van SBB een tekort van in totaal € 2 miljoen in de begroting van 2026 tot gevolg heeft. Na een grondige analyse van het begrotingsmodel en de bijstelling van diverse posten, is het gelukt om het verwachte tekort voor 2026 terug te brengen. Hierdoor resteert structureel een begrotingstekort van € 219.000 (voor de begroting SGL-A waar Houten onder valt). Dit is weer een verbetering

ten opzichte van het eerder gecommuniceerde tekort van € 800.000. Dit tekort wordt tot en met 2029 gedekt door een aantal administratieve maatregelen.

1.2 Administratieve maatregelen zijn nodig om deze begroting sluitend te krijgen.
Als gevolg van de implementatie van het TBM hebben wij nu een completer beeld gekregen van het noodzakelijke onderhoud in de gebieden. Dit zorgt voor een hogere kostenpost op het gebied van regulier en groot onderhoud en vervangingen.
De post regulier en groot onderhoud neemt de komende jaren toe, maar beperkt zich in de Begroting 2026 tot minimaal de basis op orde. Minder urgente onderhoudswerkzaamheden worden herpland naar een toekomstige jaarschijf. Noodzakelijke vervangings- of onderhoudsprojecten zullen separaat ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bestuur. Daarnaast zijn noodzakelijke vervangingsinvesteringen in beeld gebracht, die niet volledig kunnen worden opgevangen met eigen middelen. Dat vraagt om het aantrekken van vreemd vermogen, wat naast hogere kapitaallasten ook zal leiden tot hogere financieringslasten. Het tekort op de begroting dat hierdoor ontstaat voor programma A, is opgevangen door het opnemen van een taakstellende bezuiniging van € 219.000. Gekozen is voor een taakstellende bezuiniging omdat de deelnemers van het Recreatieschap, met het oog op ravijnjaar 2026, kenbaar hebben gemaakt geen financiële ruimte te hebben om een extra verhoging van de deelnemersbijdragen te kunnen opvangen.

1.3 Voor het behalen van taakstellende bezuiniging is een bezuinigingsplan opgesteld
De Ontwerpbegroting 2026 is sluitend waarbij administratieve maatregelen zijn opgenomen voor een bedrag van € 219.000. Omdat de definitieve begroting pas in juli 2025 bij deze toezichthouder moet worden ingediend, is er nog tijd om verder invulling te geven aan deze taakstelling en plannen daarvoor op en bij te stellen en te optimaliseren. Dit biedt ook kans om het bezuinigingsplan aan te laten sluiten op de implementatie van TBM. Dit wordt vervolgens verwerkt in een begrotingswijziging later in 2025.

1.4 Goedkeuring van de Ontwerpbegroting zorgt voor het kunnen continueren van de recreatieve mogelijkheden waarbij gelijk wordt gekeken naar de toekomst.
Deze goedkeuring waarborgt niet alleen de haalbaarheid van de begroting, maar garandeert ook dat de financiële plannen optimaal zijn afgestemd op de belangen van het Schap en haar deelnemers. Zo blijft het recreatieschap financieel stabiel zonder de kwaliteit van de recreatiegebieden te verminderen. Tevens wordt er bijgedragen aan het beheersen van uitgaven en het oplossen van knelpunten in de begroting.

2.1 Met de zienswijze geven wij aan dat wij zien dat er stappen worden gezet in de verbetering van de (financiële) bedrijfsvoering maar ook dat wij ons onverminderd zorgen maken over de financiële positie van de SGL.
Hoewel afgelopen jaren de Algemene Reserve is aangevuld, blijven wij ons onverminderd zorgen maken over de financiën van SGL op lange termijn. Hoewel er nu een sluitende begroting is voor 2026 en het weerstandsvermogen van SGL rond de 1 bedraagt, zijn veel uitgaven voor groot onderhoud en vervangingen naar de toekomst doorgeschoven. Anderzijds moet worden erkend dat het belangrijk is dit inzicht te hebben zodat plannen kunnen worden gemaakt voor de toekomst om daarop in te spelen. Hierbij kan ook worden gedacht aan het verhogen van de inkomsten voor verschillende recreatiegebieden waardoor meer budget beschikbaar is voor het beheer.

Kanttekeningen

1.1 Het weerstandvermogen voor SGL-A is op niveau, maar voor SGL-B is dit lager.
Het weerstandsvermogen voor de begroting van SGL-A, waar Houten onder valt, is op niveau. De ratio voor SGL-A is rond de 1, wat voldoende is en conform het besluit in 2022 dat de weerstandsratio in 2026 weer op het niveau van 1 moest zijn.
Echter, de ratio voor programma B (gemeente Ronde Venen) is begroot op 0,3. Daardoor is de ratio voor het Recreatieschap als geheel op 0,5, wat volgens de waarderingstabel als ‘ruim onvoldoende’ wordt omschreven. Dit kan leiden tot financiële kwetsbaarheid en verhoogde risico's voor het Recreatieschap als geheel. Om de financiële kwetsbaarheid te mitigeren, zal het Schap, zoals aangegeven in de aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting, de komende periode blijven zoeken naar meer structurele besparingen en aanvullende inkomsten. De resultaten daarvan zullen worden opgenomen in de begrotingswijziging 2025.

1.2 De toezichthouder moet nog wel akkoord gaan met de voorgestelde bezuinigingstaakstelling.
Voor een toepassen van een administratieve maatregel is het noodzakelijk dat de toezichthouder hiermee akkoord gaat op basis van het plan voor dekking van het tekort van

€ 219.000,00. Vooralsnog voldoet deze administratieve maatregel aan de eisen die daaraan worden gesteld.
De gemeente Houten heeft aangegeven vroegtijdig bij de planvorming te willen worden betrokken zodat er mede richting gegeven kan worden aan te maken keuzes en afwegingen.

Participatie

SGL wordt ook via deze zienswijze opgeroepen om actief te zoeken hoe inwoners kunnen worden betrokken bij voor hen relevante onderwerpen binnen het werk dat SGL en SBB verrichten op en rond de recreatieterreinen die zij beheren en onderhouden.

Financiën en formatie

De financiële consequenties van deze Ontwerpbegroting zijn reeds opgenomen in het raadsvoorstel voor de Toekomstvisie die u eerder is toegezonden. Dit betekent voor de gemeente Houten een stijging van de gemeentelijke deelnemersbijdrage 2026 van 5,31% conform de CPB-raming meicirculaire gemeentefonds versie 2024 (inflatiecorrectie). Deze extra bijdrage van € 12.335 wordt verwerkt in de meerjarenbegroting 2026.
De gemeentelijke deelnemersbijdrage bedraagt vanaf 2026 € 244.637.

Communicatie

Met bijgevoegde zienswijze informeren wij het bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden over ons besluit (bijlage 3).

Voortgang

Het verzoek van SGL is om uiterlijk 3 juli 2025 de zienswijzen van de gemeente Houten aan SGL toe te zenden. Deze Ontwerpbegroting is echter pas op 14 april aan de gemeente toegezonden. Daarmee is het niet mogelijk op tijd de zienswijze op de Ontwerpbegroting toe te zenden aan SGL. Het is wel mogelijk een concept zienswijze aan SGL toe te zenden na de RTG op 1 juli en vervolgens de definitieve zienswijze na de raadsvergadering aan SGL te zenden.

Evaluatie

Nvt

Houten, 3 juni 2025

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
R.W. Vrieling	H.C. Heerschop

Bijlagen

Bijlage 1: Ontwerpbegroting
Bijlage 2: Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting
Bijlage 3: Brief met zienswijze

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Wouter van den Berg
2e PoHo:

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 775844

Onderwerp
Ontwerpbegroting 2026 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 3 juni 2025 gelezen en besluit:

1. In te stemmen met de Ontwerpbegroting 2026 van Recreatieschap Stichtse Groenlanden.
2. Een zienswijze in te dienen waarin wij ons onverminderd zorgen maken over de financiën in de toekomst van SGL.

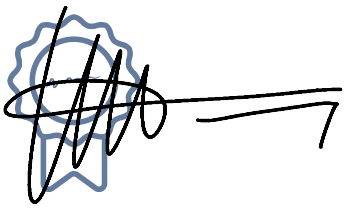
Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 17 juli 2025.

De raad van de gemeente Houten,
de plaatsvervangend griffier,

H. Khairouni

de voorzitter,

H.C. Heerschop